

Συχνές Ερωτήσεις και Απαντήσεις

A. Βασικά στοιχεία της διαδικασίας – Προϋποθέσεις υπαγωγής

1. Τι είναι ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων;

Ο εξωδικαστικός μηχανισμός αποτελεί μια νέα εξωδικαστική κατά βάση συλλογική διαδικασία ρύθμισης και διευθέτησης των οφειλών επιχειρήσεων. Με τον εξωδικαστικό μηχανισμό, όπως προβλέπεται στον Ν. 4469/2017 (ΦΕΚ Α 62/3.5.2017), ρυθμίζεται για πρώτη φορά το σύνολο των χρηματικών υποχρεώσεων βιώσιμων επιχειρήσεων, μέσω της κατάρτισης συμφωνίας ρύθμισης οφειλών με την πλειοψηφία των πιστωτών τους (στους οποίους περιλαμβάνονται τόσο οι ιδιώτες πιστωτές, όσο και ο δημόσιος τομέας, δηλ. το Ελληνικό Δημόσιο, οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και τα λοιπά Ν.Π.Δ.Δ.). Η αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία υποβάλλεται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (εφεξής «Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.»), μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας που θα αναπτυχθεί για αυτό το σκοπό, και προϋποθέτει επιτυχή διαδικασία διαπραγμάτευσης μεταξύ της αιτούσας επιχείρησης και των πιστωτών της.

2. Ποια πρόσωπα μπορούν να υπαχθούν στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού; Δυνατότητα να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής έχουν:

- Τα νομικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με τα άρθρα 21 και 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013, Α' 167), εφόσον διαθέτουν φορολογική κατοικία στην Ελλάδα (ενδεικτικά Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε. και Ι.Κ.Ε.)
- Τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική δραστηριότητα και διαθέτουν πτωχευτική ικανότητα. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Νόμου οι ελεύθεροι επαγγελματίες και γενικά κάθε πρόσωπο που δεν διαθέτει πτωχευτική ικανότητα. Ενδεικτικά, δεν μπορούν να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του οικονομολόγου, αναλυτή, προγραμματιστή, συμβούλου επιχειρήσεων, λογιστή, φοροτεχνικού, ιατρού, οδοντίατρου, φυσιοθεραπευτή, δικηγόρου, συμβολαιογράφου, δικαστικού επιμελητή, αρχιτέκτονα, μηχανικού, ερευνητή, αναλογιστή, χημικού, γεωπόνου, σχεδιαστή, δημοσιογράφου, συγγραφέα, διερμηνέα, καθηγητή ή δασκάλου, καλλιτέχνη ή ηθοποιού, σκηνοθέτη και διακοσμητή (βλ. Αιτιολογική Έκθεση του Νόμου, σελ. 3).

3. Ποιες είναι οι προϋποθέσεις υπαγωγής στο Νόμο;

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης είναι ο έλεγχος συνδρομής των κριτηρίων επιλεξιμότητας. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας καθορίζονται στο Νόμο (βλ. άρθρο 3 Ν. 4469/2017) και είναι τα ακόλουθα:

Ο οφειλέτης σε μία (1) τουλάχιστον από τις τελευταίες τρεις (3) χρήσεις πριν την υποβολή της αίτησης να έχει:

- θετικό καθαρό αποτέλεσμα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων, στην περίπτωση που τηρεί απλογραφικό λογιστικό σύστημα,
- θετικά αποτελέσματα προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων ή καθαρή θετική θέση (equity), στην περίπτωση που τηρεί διπλογραφικό λογιστικό σύστημα.

Περαιτέρω, για να υπαχθούν στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού, τα παραπάνω πρόσωπα θα πρέπει **κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016** να συγκεντρώνουν μία τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Να είχαν οφειλή προς χρηματοδοτικό φορέα από δάνειο ή πίστωση σε καθυστέρηση τουλάχιστον 90 ημερών ή οφειλή που ρυθμίστηκε μετά την 1η Ιουλίου 2016. Ως «χρηματοδοτικός φορέας» θεωρούνται: τα πιστωτικά ιδρύματα, περιλαμβανομένων εκείνων που βρίσκονται υπό ειδική εκκαθάριση, οι εταιρείες Leasing, Factoring, παροχής πιστώσεων, καθώς και οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις του άρθρου 1 του ν. 4354/2015, εφόσον τελούν υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού.

ή

- Να είχαν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τη Φορολογική Διοίκηση ή προς Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ή προς άλλο Ν.Π.Δ.Δ. (περιλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης).

ή

- Να είχε βεβαιωθεί η μη πληρωμή επιταγών λόγω μη επαρκούς υπολοίπου κατά το άρθρο 40 του ν. 5960/1933.

ή

- Να είχαν εκδοθεί διαταγές πληρωμής ή δικαστικές αποφάσεις λόγω ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων.

Περαιτέρω, για να υπαχθεί μια επιχείρηση στο Νόμο θα πρέπει οι συνολικές προς ρύθμιση οφειλές να υπερβαίνουν το ποσό των 20.000 €.

4. Ποιες προϋποθέσεις θέτει ο Νόμος για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης;

Σκοπός του Νόμου είναι η διάσωση μόνο των βιώσιμων επιχειρήσεων, δηλ. εκείνων που έχουν την ικανότητα να διατηρηθούν στην αγορά που δραστηριοποιούνται, να συνεχίσουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και να δημιουργήσουν κέρδη στο μέλλον (βλ. Αιτιολογική Έκθεση του Νόμου, σελ. 1: «*Βασικός σκοπός του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού είναι η διάσωση των βιώσιμων επιχειρήσεων*»).

Από την άποψη αυτή η εξασφάλιση της βιωσιμότητας του οφειλέτη αποτελεί προϋπόθεση για την υπαγωγή στο Νόμο και την επίτευξη συμφωνίας ρύθμισης.

Κατ' ακολουθία, τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη βιωσιμότητα πρέπει να υποβάλλονται από τον οφειλέτη με την αίτησή του και την περιλαμβανόμενη σε αυτή πρόταση ρύθμισης των οφειλών του.

Κατά τα λοιπά, η βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη θα ελεγχθεί από τους πιστωτές, οι οποίοι, εφόσον συγκεντρώνουν το 1/3 του συνόλου των απαιτήσεων, μπορούν να αναθέσουν τον έλεγχο σε εμπειρογνώμονα. Στην περίπτωση που η αιτούσα επιχείρηση έχει συνολικές οφειλές άνω των 2.000.000 € ή κύκλο εργασιών, κατά την προηγούμενη της υποβολής της αίτησης χρήση, άνω των 2.500.000 €, ο διορισμός εμπειρογνώμονα είναι υποχρεωτικός.

5. Ποιοι δικαιούνται να εκκινήσουν τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

- **Ο οφειλέτης**, με την υποβολή αίτησης στην πλατφόρμα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.
- Το Ελληνικό Δημόσιο, οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και οι χρηματοδοτικοί φορείς (βλ. ανωτέρω υπό 3) μπορούν επίσης να εκκινήσουν τη διαδικασία ως **πιστωτές**.

Στη δεύτερη περίπτωση η διαδικασία ξεκινάει με την κοινοποίηση στον οφειλέτη (με δικαστικό επιμελητή ή με συστημένη επιστολή ή με ισοδύναμου τύπου ταχυδρομική επιστολή ή με

αυτοπρόσωπη παράδοση), έγγραφης δήλωσης οποιουδήποτε πιστωτή που τον καλεί να υπαχθεί στις διατάξεις του Νόμου, η οποία κοινοποιείται με επιμέλεια του τελευταίου και στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Η αίτηση του οφειλέτη θα πρέπει να υποβληθεί εντός δύο (2) μηνών από την ως άνω κοινοποίηση. Ο πιστωτής που προσκάλεσε τον οφειλέτη να εκκινήσει τη διαδικασία, λογίζεται ως συμμετέχων σε αυτή. Αν ο οφειλέτης δεν υποβάλλει αίτηση εντός του διμήνου, δεν δικαιούται να εκκινήσει ο ίδιος τη διαδικασία υπαγωγής του στον Νόμο μεταγενέστερα, εκτός εάν προσκληθεί εκ νέου από τους πιστωτές.

Πάντως, η πορεία της διαδικασίας δεν διαφοροποιείται είτε η αίτηση υποβληθεί απευθείας από τον οφειλέτη, είτε κατόπιν έγγραφης πρόσκλησης των πιστωτών.

6. Μπορεί να υποβληθεί δεύτερη αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού από την ίδια επιχείρηση;

Όχι. Η αίτηση υποβάλλεται άπαξ και η υποβολή δεύτερης αίτησης από τον ίδιο οφειλέτη αποκλείεται (βλ. άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 4469/2017). Συνεπώς, αποκλείεται η υποβολή δεύτερης αίτησης όσο εκκρεμεί η ρύθμιση της πρώτης ή μετά την αποτυχία της διαδικασίας, λ.χ. αν δεν συγκεντρώθηκε το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας των πιστωτών (ποσοστό 50% του συνόλου των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη) ή αν δεν επιτευχθεί συμφωνία με την πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών (δηλ. με το 60% των συμμετεχόντων πιστωτών, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 40% των εμπραγμάτως ασφαλισμένων). Επίσης, αποκλείεται η υποβολή δεύτερης αίτησης αν η διαδικασία κηρυχθεί άκαρπη για οποιοδήποτε λόγο, π.χ. επειδή ο οφειλέτης δεν ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του συντονιστή για τη συμπλήρωση των στοιχείων του φακέλου, όταν δεν έχει προσκομιστεί εξ αρχής το σύνολο των δικαιολογητικών.

7. Μπορεί να υποβληθεί αίτηση αν έχει τελεστεί ποινικό αδίκημα από τον οφειλέτη ή το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης;

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 περ. δ' του Ν. 4469/2017, δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση όταν ο οφειλέτης έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για:

- Φοροδιαφυγή, πλην των περιπτώσεων μη απόδοσης φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου ασφαλιστρών, παρακρατούμενων φόρων, τελών ή εισφορών ή φόρου πλοίων.
- Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία ή απάτη.

Αν ο οφειλέτης είναι εταιρεία ή νομικό πρόσωπο, τα ανωτέρω αδικήματα αρκεί να έχουν τελεστεί από το νόμιμο εκπρόσωπο, λ.χ. τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον διαχειριστή και γενικά από κάθε πρόσωπο που είναι εντεταλμένο στη διαχείριση των υποθέσεων του νομικού προσώπου από το καταστατικό, το νόμο ή από δικαστική απόφαση. Στην περίπτωση αυτή, η ποινική καταδίκη πρέπει να αφορά σε αξιόποινη πράξη που συνδέεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του νομικού προσώπου, το οποίο ζητεί την ένταξή του στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών.

8. Ποιες απαιτήσεις υπάγονται στη ρύθμιση; Προβλέπονται εξαιρέσεις;

Στη ρύθμιση υπάγονται όλες οι χρηματικές απαιτήσεις των πιστωτών της επιχείρησης, με την έννοια που προαναφέρθηκε.

Ωστόσο, προβλέπονται στο Νόμο συγκεκριμένες κατηγορίες απαιτήσεων, οι οποίες εξαιρούνται από τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού (βλ. άρθρο 2 παρ. 4, 6, 7 Ν. 4469/2017).

Συγκεκριμένα, εξαιρούνται από τη διαδικασία όλες οι απαιτήσεις που έχουν γεννηθεί μετά την 31η Δεκεμβρίου 2016. Μια απαίτηση θεωρείται ότι έχει γεννηθεί μετά την 31.12.2016, εφόσον η

αιτία της (λ.χ. η κατάρτιση της σχετικής αρχικής σύμβασης) ανάγεται σε χρόνο μεταγενέστερο της παραπάνω ημερομηνίας.

Περαιτέρω, εξαιρούνται οι απαιτήσεις των λεγόμενων «μικρών πιστωτών» της επιχείρησης. Ως μικροί πιστωτές θεωρούνται οι δανειστές της επιχείρησης, με απαιτήσεις οι οποίες: **(α)** δεν υπερβαίνουν ατομικά για κάθε πιστωτή το ποσό των 2.000.000 € και ποσοστό 1,5% του συνολικού χρέους του οφειλέτη, **(β)** δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το ποσό των 20.000.000 € και ποσοστό 15% του συνολικού χρέους του οφειλέτη. Όμως, αν οι απαιτήσεις των μικρών πιστωτών υπερβαίνουν αθροιστικά είτε το ποσό των 20.000.000, είτε συνολικό ποσοστό 15% του χρέους του οφειλέτη, θα συμμετάσχουν στη ρύθμιση οι πιστωτές με τις μεγαλύτερες κατά σειρά απαιτήσεις μέχρι το ως άνω όριο. Για παράδειγμα, αν σε μια επιχείρηση υπάρχουν απαιτήσεις από τρέχουσες συναλλαγές της εταιρείας (λ.χ. καθυστερούμενα μισθώματα, οφειλές λογαριασμών κοινής ωφέλειας, καθυστερούμενες αποδοχές εργαζομένων), οι οποίες δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το ποσό των 20 εκ. € ή το 15% του συνολικού χρέους τους οφειλέτη, οι απαιτήσεις αυτές δεν θα συμμετάσχουν στη διαδικασία και δεν θα δεσμεύονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Αντίθετα, αν οι παραπάνω απαιτήσεις υπερβαίνουν αθροιστικά ένα από τα παραπάνω κριτήρια (20 εκ. € ή 15% του συνολικού χρέους), θα συμμετάσχουν κανονικά οι μεγαλύτερες κατά ποσό απαιτήσεις που υπερβαίνουν το όριο των 20.000.000 € ή το ποσοστό του 15% του συνολικού χρέους της επιχείρησης.

Τέλος, δεν μπορούν να ρυθμιστούν στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού οι απαιτήσεις του Ελληνικού Δημοσίου από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων.

Οι εξαιρούμενες απαιτήσεις πιστωτών: **(α)** δεν συμμετέχουν στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού, ούτε λαμβάνουν σχετική πρόσκληση για να συμμετάσχουν, **(β)** δεν συμμετέχουν στην απαρτία και πλειοψηφία που απαιτείται για την επίτευξη συμφωνίας, **(γ)** δεν ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που καταρτίζεται μεταξύ του οφειλέτη και της πλειοψηφίας των πιστωτών.

9. Προβλέπεται υποχρέωση των πιστωτών να συμμετάσχουν στη διαδικασία;

Δεν προβλέπεται υποχρέωση των πιστωτών να συμμετάσχουν στη διαδικασία. Ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών έχει συναινετικό χαρακτήρα και στηρίζεται στην κοινή βούληση οφειλέτη και πιστωτών να ρυθμίσουν τις οφειλές της επιχείρησης. Συνεπώς, οι πιστωτές έχουν τη διακριτική ευχέρεια να συμμετάσχουν στη διαδικασία, λαμβάνοντας υπόψη τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη και τις συνέπειες που θα είχε για αυτούς μια ενδεχόμενη συμφωνία για την αναδιάρθρωση των οφειλών του.

10. Είναι υποχρεωτικό να συμμετάσχει στη διαδικασία ένας ελάχιστος αριθμός πιστωτών; Για να προχωρήσει η διαδικασία της εξωδικαστικής ρύθμισης, ο Νόμος θέτει ως προϋπόθεση ένα ελάχιστο ποσοστό απαρτίας πιστωτών, το οποίο ανέρχεται σε 50% των συνολικών απαιτήσεων έναντι της επιχείρησης (βλ. άρθρα 1 παρ. 2 περ. στ' και 8 παρ. 3 Ν. 4469/2017). Αν δεν συγκεντρωθεί το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας των πιστωτών, η διαδικασία περατώνεται αυτόματα ως άκαρπη. Ωστόσο, αν εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής στη διαδικασία πιστωτές που εκπροσωπούν το 50% των απαιτήσεων της επιχείρησης, η διαδικασία προχωρά κανονικά και υπάρχει το ενδεχόμενο κατάρτισης δεσμευτικής συμφωνίας ακόμα και για τις απαιτήσεις πιστωτών που δεν συμμετείχαν στη διαδικασία. Πάντως, η δέσμευση των πιστωτών που δεν συμμετείχαν τελεί υπό την προϋπόθεση ότι η συμφωνία θα επικυρωθεί από το Δικαστήριο (Πολυμελές Πρωτοδικείο της έδρας του οφειλέτη), σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο Νόμο.

Για τον υπολογισμό της ως άνω απαρτίας δεν λαμβάνονται υπόψη απαιτήσεις προσώπων συνδεδεμένων με τον οφειλέτη (ενδεικτικά: σύζυγοι, συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του δευτέρου βαθμού, ελέγχοντες μέτοχοι νομικών προσώπων) [βλ. άρθρο 1 παρ. 2 περ. ι' Ν.

4469/2017]. Επίσης, για τον υπολογισμό της απαρτίας δεν λαμβάνονται υπόψη οι απαιτήσεις που εξαιρούνται από τη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού (λ.χ. απαιτήσεις που έχουν γεννηθεί μετά την 31.12.2016, μικροί πιστωτές, απαιτήσεις ανάκτησης κρατικών ενισχύσεων).

Ειδικά, πάντως, για τις απαιτήσεις των συνδεδεμένων προσώπων με τον οφειλέτη, διευκρινίζεται ότι αυτές δεν συμμετέχουν στην απαρτία, αλλά μπορούν να ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών (βλ. Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 4469/2017, σελ. 3). Για παράδειγμα τυχόν οικονομικές υποχρεώσεις της αιτούσας εταιρείας προς ελέγχοντες μετόχους (λ.χ. από οφειλόμενες αμοιβές Δ.Σ.) μπορούν να ρυθμιστούν με απόφαση της πλειοψηφίας των πιστωτών, ακόμα και αν δεν συμμετέχουν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

B. Η υποβολή αίτησης εκ μέρους του οφειλέτη και η εξέλιξη της διαδικασίας

---

1. Πού υποβάλλεται η αίτηση του οφειλέτη;

Η αίτηση υποβάλλεται αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.), με χρήση ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας (βλ. άρθρο 4 παρ. 2 Ν. 4469/2017). Δεν είναι επιτρεπτή η υποβολή της αιτήσεως σε Τραπεζικό Κατάστημα, ή στην έδρα Πιστωτικού Ιδρύματος, ή η επίδοσή της με δικαστικό επιμελητή.

2. Ποιο είναι το ελάχιστο περιεχόμενο της αίτησης του οφειλέτη;

Η αίτηση του οφειλέτη περιέχει υποχρεωτικά στοιχεία που εξατομικεύουν την επιχείρηση, προσδιορίζουν την οικονομική κατάσταση αυτής και αναπτύσσουν τις προοπτικές της.

Πέραν αυτών με την αίτησή του ο οφειλέτης πρέπει να συνυποβάλει:

- Κατάλογο όλων των πιστωτών του με πλήρη στοιχεία (επωνυμία, διεύθυνση, Α.Φ.Μ., τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση), των οφειλομένων ποσών ανά πιστωτή και των συνοφειλετών που ευθύνονται έναντι κάθε πιστωτή.
- Την πρόταση της επιχείρησης για τον τρόπο ρύθμισης των χρεών της. Συγκεκριμένα, ο οφειλέτης θα πρέπει να αναφέρει τουλάχιστον το ποσό που είναι σε θέση να καταβάλει σε μηνιαία ή ετήσια βάση για την αποπληρωμή των οφειλών του, με βάση τα εκτιμώμενα έσοδα και έξοδα κατά τις επόμενες τρεις (3) τουλάχιστον χρήσεις. Η πρόταση του οφειλέτη πρέπει να είναι σύμφωνη με τους υποχρεωτικούς κανόνες της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, μνημονεύοντας συγκεκριμένα την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και τα ποσά που θα πρέπει να διανεμηθούν υποχρεωτικά σε πιστωτές με ειδικό προνόμιο (υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο) ή με γενικό προνόμιο (λ.χ. Δημόσιο, εργαζόμενοι). Επίσης, αν υπάρχουν οφειλές προς το Δημόσιο ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ή προς άλλο Ν.Π.Δ.Δ., η πρόταση του οφειλέτη πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν και για αυτές.
- Τα στοιχεία που απαιτούνται για την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας του οφειλέτη ως προς την ύπαρξη μιας τουλάχιστον χρήσης με λειτουργική κερδοφορία. Την πληρότητα της αιτήσεως εξετάζει ο συντονιστής που ορίζεται από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ, αλλά η τελική και ουσιαστική αξιολόγηση της αιτήσεως γίνεται από τους συμμετέχοντες πιστωτές.

3. Ποια δικαιολογητικά συνοδεύουν την αίτηση;

Με την αίτηση συνυποβάλλονται υποχρεωτικά τα ακόλουθα έγγραφα και στοιχεία:

- Κατάλογος όλων των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη με αναφορά στην εκτιμώμενη εμπορική αξία τους, έτσι ώστε να μπορεί να προσδιορισθεί η αξία ρευστοποίησης της περιουσίας του.

- Πλήρης περιγραφή των βαρών και λοιπών εξασφαλίσεων (είδος βάρους ή εξασφάλισης, πιστωτής, ασφαλιζόμενο ποσό, σειρά, δημόσιο βιβλίο) που είναι εγγεγραμμένα επί των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.
- Πλήρη στοιχεία για κάθε συνοφειλέτη (επωνυμία, πλήρη διεύθυνση, Α.Φ.Μ., τηλέφωνο, ηλεκτρονική διεύθυνση).
- Δήλωση για κάθε μεταβίβαση ή επιβάρυνση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που έγινε εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης και για κάθε καταβολή μερίσματος από τον οφειλέτη προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της επιχείρησης, που έγινε εντός των τελευταίων 24 μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης.
- Στοιχεία κάθε νομικού προσώπου συνδεδεμένου με τον οφειλέτη με ημερομηνία σύστασης μεταγενέστερη της 1ης Ιανουαρίου 2012, καθώς και πλήρη στοιχεία ακινήτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που τυχόν μεταβιβάστηκαν από τον οφειλέτη ή τους συνοφειλέτες σε πρόσωπα συνδεδεμένα με τον οφειλέτη μετά την 1η Ιανουαρίου 2012.
- Κατάλογος των προσώπων που αμείβονται από τον οφειλέτη και τα οποία αποτελούν συνδεδεμένα πρόσωπα με αυτόν, καθώς και ανάλυση των αμοιβών αυτών κατά τους τελευταίους 24 μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης.
- Δήλωση εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε.1) ή δήλωση φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων (Ν ή Ε.5 ή Φ01.010 ή Φ01.013) των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών.
- Κατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε.3) των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών.
- Συγκεντρωτικές καταστάσεις πελατών και προμηθευτών των τελευταίων πέντε (5) φορολογικών ετών.
- Δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε.9), εφόσον προβλέπεται σχετική υποχρέωση υποβολής.
- Πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εισοδήματος (εκκαθαριστικό) του τελευταίου φορολογικού έτους.
- Πράξη διοικητικού προσδιορισμού του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) του τελευταίου φορολογικού έτους.
- Τελευταία περιοδική δήλωση ΦΠΑ (Φ2), εφόσον προβλέπεται η υποχρέωση υποβολής της.
- Καταστάσεις βεβαιωμένων οφειλών προς τη Φορολογική Διοίκηση και προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίες πρέπει να έχουν εκδοθεί εντός των τελευταίων τριών (3) μηνών πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
- Χρηματοοικονομικές καταστάσεις του άρθρου 16 του Ν. 4308/2014 (Α' 251) των τελευταίων πέντε (5) περιόδων, οι οποίες πρέπει να είναι δημοσιευμένες, εφόσον προβλέπεται αντίστοιχη υποχρέωση.
- Προσωρινό ισοζύγιο τελευταίου μηνός τεταρτοβάθμιων λογαριασμών του αναλυτικού καθολικού της γενικής λογιστικής, εφόσον προβλέπεται η κατάρτισή του.
- Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης του οφειλέτη ή του πρόεδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου για ανώνυμες εταιρείες, του διαχειριστή για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, των ομόρρυθμων εταίρων και των διαχειριστών για προσωπικές εταιρείες.
- Πιστοποιητικό περί μη πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο.
- Πιστοποιητικό περί μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από το αρμόδιο Πρωτοδικείο.
- Πιστοποιητικό περί μη λύσης της εταιρείας από το Γ.Ε.ΜΗ., εφόσον ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο.

- Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του οφειλέτη ή του πρόεδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου για ανώνυμες εταιρείες, του διαχειριστή για εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, των ομόρρυθμων εταίρων και των διαχειριστών για προσωπικές εταιρείες.

4. Προβλέπεται άρση του τραπεζικού και φορολογικού απορρήτου;

Ναι. Με την αίτηση υπαγωγής στη διαδικασία παρέχεται από τον οφειλέτη η άδεια για κοινοποίηση στον συντονιστή, τον εμπειρογνώμονα και όλους τους συμμετέχοντες πιστωτές, επεξεργασία και διασταύρωση από αυτούς των δεδομένων του, τα οποία περιλαμβάνονται στην αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα, όσο και άλλων δεδομένων που αφορούν στην περιουσιακή κατάστασή του (λ.χ. καταθέσεις, εμβάσματα κ.λπ.), τα οποία βρίσκονται στην κατοχή ή σε γνώση των συμμετεχόντων πιστωτών για τους σκοπούς της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών (βλ. άρθρο 5 παρ. 6 Ν. 4469/2017). Η εν λόγω άδεια συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του Ν.Δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του Ν. 4174/2013 (Α' 170). Οι δανειστές, πριν αρχίσει η διαδικασία διαπραγμάτευσης και μετά το σχηματισμό απαρτίας, πρέπει να υπογράψουν δήλωση εμπιστευτικότητας σε σχέση με τα παραπάνω στοιχεία, που περιέρχονται σε γνώση τους.

5. Τι ισχύει για τους συνοφειλέτες και τους εγγυητές; Είναι υποχρεωμένοι να συνυποβάλλουν αίτηση ρύθμισης από κοινού με τον οφειλέτη οι συνυπόχρεοι έναντι συγκεκριμένου πιστωτή; Ως συνοφειλέτης θεωρείται κάθε πρόσωπο που ευθύνεται εκ του Νόμου ή δυνάμει σύμβασης για την εξόφληση μέρους ή του συνόλου των χρεών της επιχείρησης. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα ομόρρυθμα μέλη Ο.Ε. ή Ε.Ε., καθώς και ο εγγυητής, ο οποίος έχει αναλάβει έναντι συγκεκριμένου πιστωτή την εξόφληση υποχρεώσεων του οφειλέτη. Επίσης, για το Ελληνικό Δημόσιο, θεωρούνται συνοφειλέτες τα πρόσωπα που υπέχουν προσωπική και αλληλέγγυα ευθύνη για τα χρέη της επιχείρησης (λ.χ. νόμιμοι εκπρόσωποι), σύμφωνα με το ειδικό νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει για την είσπραξη δημοσίων εσόδων.

Η αίτηση είναι πάντα απαράδεκτη όταν δεν συνυποβάλλεται (α) από τα ομόρρυθμα μέλη προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και (β) από τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ευθύνονται εις ολόκληρον για το σύνολο των οφειλών του οφειλέτη. Σε κάθε άλλη περίπτωση η τύχη της αιτήσεως, που υποβάλλει ο οφειλέτης, αλλά δεν συνυποβάλλεται και από τον συνοφειλέτη, εξαρτάται από τη βούληση του πιστωτή/πιστωτών έναντι των οποίων ευθύνεται ο συνοφειλέτης.

Εάν δεν συνυποβληθεί αίτηση από έναν ή περισσότερους συνοφειλέτες (-εγγυητές), η διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης μπορεί να προχωρήσει μόνον εφόσον συναινεί ο πιστωτής υπέρ του οποίου έχει παρασχεθεί η εγγύηση και γενικά υπάρχει συνοφειλέτης. Αν υπάρχουν περισσότεροι πιστωτές, υπέρ των οποίων ευθύνεται ο συγκεκριμένος συνοφειλέτης, θα πρέπει να συμφωνήσουν οι πιστωτές με την πλειοψηφία των απαιτήσεων για τις οποίες έχει δοθεί εγγύηση (βλ. άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 4469/2017). Χωρίς τη συναίνεση αυτή, η πλειοψηφία των υπολοίπων πιστωτών διατηρεί μεν την ευχέρεια να αποφασίσει την έναρξη της διαδικασίας, στην περίπτωση όμως αυτή οι απαιτήσεις των μη συναινούντων πιστωτών **δεν ρυθμίζονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών**. Υπογραμμίζεται ότι σε αυτή την περίπτωση η απαίτηση του πιστωτή ή των πιστωτών, υπέρ των οποίων ευθύνεται ο συνοφειλέτης, εξαιρείται συνολικά από τη διαδικασία του Ν. 4469/2017 (δηλ. τόσο έναντι του πρωτοφειλέτη, όσο και έναντι του συνοφειλέτη). Επομένως, οι παραπάνω μη ρυθμιζόμενες απαιτήσεις δεν συμμετέχουν στην απαρτία ή στις πλειοψηφίες του Νόμου και δεν ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Επίσης, ο μη ρυθμιζόμενος πιστωτής δεν εμποδίζεται να προχωρήσει σε μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του οφειλέτη.

Σε κάθε περίπτωση, και οι συνοφειλέτες είναι υποχρεωμένοι να καταθέσουν πλήρη στοιχεία αναφορικά με την περιουσιακή τους κατάσταση και την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών τους στοιχείων.

Αν συνυποβληθεί η αίτηση από τους συνοφειλέτες ή εγγυητές, κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη θα ισχύσει και υπέρ των παραπάνω προσώπων (βλ. άρθρο 9 παρ. 5 Ν. 4469/2017, και κατωτέρω απάντηση 6 της Ενότητας Γ'). Σε κάθε περίπτωση, τυχόν ευνοϊκή ρύθμιση έναντι του πρωτοφειλέτη ισχύει και έναντι του εγγυητή, ακόμη και εάν ο τελευταίος δεν συνυποβάλει την αίτηση, υπό την προϋπόθεση ότι η πλειοψηφία των απαιτήσεων που ασφαρίζονται με την εγγύηση έχει παράσχει τη συναίνεσή της.

6. Ποια είναι τα βασικά βήματα της διαδικασίας;

Τα στάδια της ηλεκτρονικής διαδικασίας είναι συνοπτικά τα ακόλουθα:

- **Στάδιο 1ο:** Εντός δύο (2) εργασίμων ημερών από την υποβολή της αίτησης ορίζεται ο συντονιστής αυτόματα από το σύστημα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., που πρέπει να βρίσκεται στην περιφερειακή ενότητα της κατοικίας ή έδρας του οφειλέτη.
- **Στάδιο 2ο:** Παρέχεται προθεσμία τεσσάρων (4) επίσης εργασίμων ημερών, στο συντονιστή για να αποποιηθεί το διορισμό του. Ο συντονιστής υποχρεούται να αποποιηθεί τον διορισμό του αν συντρέχουν στο πρόσωπό του περιστάσεις που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την ανεξαρτησία του (ιδίως, τυχόν προσωπική ή επαγγελματική σχέση με τον οφειλέτη ή συμμετέχοντα πιστωτή, καθώς και οποιοδήποτε οικονομικό ή άλλο συμφέρον, άμεσο ή έμμεσο, από την έκβαση της διαδικασίας). Εάν ο συντονιστής αποποιηθεί, τότε η διαδικασία διορισμού νέου επαναλαμβάνεται από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.
- **Στάδιο 3ο:** Εάν ο συντονιστής δεν αποποιηθεί το διορισμό του εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος θεωρείται ότι τον αποδέχθηκε και η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. του κοινοποιεί ηλεκτρονικά την αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα.
- **Στάδιο 4ο:** Ο συντονιστής ειδοποιεί την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για την ανάληψη των καθηκόντων του, ελέγχει την αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα και εάν δεν είναι πλήρη ζητά από τον οφειλέτη τη συμπλήρωσή τους, που πρέπει να γίνει μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες. Εάν δεν συμπληρωθεί ο φάκελος εμπρόθεσμα συντάσσεται από τον συντονιστή πρακτικό αποτυχίας, το οποίο αποστέλλεται στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και στον αιτούντα. Σε διαφορετική περίπτωση, ο συντονιστής εκδίδει βεβαίωση πληρότητας της αίτησης, που αποστέλλει αυθημερόν στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. Η ανωτέρω βεβαίωση πιστοποιείται ηλεκτρονικά από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και κοινοποιείται αυθημερόν στον οφειλέτη και στον συντονιστή.
- **Στάδιο 5ο:** Μόλις ο συντονιστής διαπιστώσει ότι ο φάκελος είναι πλήρης, κοινοποιεί εντός δύο (2) ημερών απόσπασμα της αίτησης σε όλους τους πιστωτές που αναφέρονται σε αυτή. Η κοινοποίηση γίνεται ηλεκτρονικά, ή έντυπα στους πιστωτές, επιδίδοντάς τους και γενικά γνωστοποιώντας τους, αντίγραφο της αίτησης, πρόσκληση συμμετοχής και υπόδειγμα δήλωσης εμπιστευτικότητας.
- **Στάδιο 6ο:** Αν ένας ή περισσότεροι συνοφειλέτες του αιτούντος δεν συνυποβάλλουν την αίτηση, ο συντονιστής πριν την κοινοποίηση του αποσπάσματος κατά τα ανωτέρω, ειδοποιεί τον πιστωτή ή τους πιστωτές έναντι των οποίων ευθύνονται οι συνοφειλέτες που δεν συνυπέβαλαν την αίτηση και τους καλεί εντός πέντε (5) ημερών να δηλώσουν αν συναινούν στην έναρξη της διαδικασίας με το δεδομένο αυτό. Εάν ο πιστωτής ή οι πιστωτές έναντι των οποίων υπάρχει συνοφειλέτης (που δεν έχει υποβάλει αίτηση) συμφωνήσουν να προχωρήσει και χωρίς το συνοφειλέτη η διαδικασία, τότε η διαδικασία συνεχίζεται και με αυτούς. Εάν διαφωνήσουν, τότε ο συντονιστής ενημερώνει σχετικά τον οφειλέτη και τάσσει προθεσμία πέντε (5) ημερών για να τροποποιήσει την υποβληθείσα πρόταση αναδιάρθρωσης των οφειλών του. Εάν τελικά δεν υποβληθεί αίτηση από συνοφειλέτη και δεν συναινούν να προχωρήσουν χωρίς αυτόν οι δανειστές έναντι των οποίων αυτός ευθύνεται η διαδικασία (απαρτία και

διαπραγμάτευση) γίνεται μεταξύ οφειλέτη και λοιπών πιστωτών και οι απαιτήσεις των μη συναινούντων δανειστών δεν ρυθμίζονται.

- **Στάδιο 7ο:** Οι πιστωτές σε δέκα (10) (ημερολογιακές) ημέρες από την κοινοποίηση της πρόσκλησης γνωστοποιούν στο συντονιστή τη δήλωσή τους ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία και υποβάλλουν επίσης ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη τη δήλωση εμπιστευτικότητας.
- **Στάδιο 8ο:** Μετά τη λήξη των δέκα (10) ημερών ο συντονιστής διαπιστώνει εάν υπάρχει απαρτία. Εάν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν έχει επιτευχθεί απαρτία η διαδικασία θεωρείται άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας. Στην περίπτωση που ο συντονιστής διαπιστώσει ότι το ποσό της απαίτησης που έχει δηλωθεί από τον οφειλέτη είναι διαφορετικό από εκείνο που βεβαιώθηκε από τον πιστωτή, και ότι η συγκεκριμένη διαφορά δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από αντικειμενικούς λόγους, ζητεί από τον οφειλέτη αποδεικτικά έγγραφα για το ύψος της απαίτησης. Τα σχετικά έγγραφα θα πρέπει να προσκομιστούν εντός πέντε (5) ημερών. Αν δεν προσκομισθούν έγγραφα ή προσκομισθούν μεν, αλλά δεν προκύπτει το ακριβές ύψος της απαίτησης, ο συντονιστής προσμετρά στα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας μέχρι το πέρας της διαδικασίας μόνο το μη αμφισβητούμενο μέρος της απαίτησης. Σημειώνεται σχετικά ότι ο συντονιστής δεν καλείται να ερμηνεύσει ή να αξιολογήσει το περιεχόμενο των εγγράφων και θα πρέπει να αρκεστεί στα αναφερόμενα σε αυτά ποσά. Εξαιρέση στον κανόνα αυτό αποτελεί η περίπτωση που η απαίτηση προσδιοριστεί σε διαφορετικό ποσό από τον εμπειρογνώμονα κατά την επαλήθευση των απαιτήσεων.
- **Στάδιο 9ο:** Εάν υπάρχει απαρτία, τότε αρχίζει η διαδικασία διαπραγμάτευσης από τον συντονιστή, που αποστέλλει στους πιστωτές όλα τα δικαιολογητικά, που έχει υποβάλλει με την αίτησή του ο οφειλέτης. Ειδικά όταν πρόκειται για μικρή επιχείρηση τάσσεται και προθεσμία πέντε (5) ημερών για τον διορισμό εμπειρογνώμονα, που είναι προαιρετικός στην περίπτωση αυτή.
- **Στάδιο 10ο:** Εάν δεν διοριστεί εμπειρογνώμονας (στην περίπτωση της μικρής επιχείρησης), τάσσεται από το συντονιστή στους δανειστές προθεσμία ενός (1) μήνα για την αποστολή αντιπροτάσεων.
- **Στάδιο 11ο:** Εάν υποβληθεί αίτημα διορισμού εμπειρογνώμονα από συμμετέχοντες πιστωτές που είναι δικαιούχοι τουλάχιστον του 1/3 των απαιτήσεων (προαιρετικός διορισμός, μικρή επιχείρηση) ή πρόκειται για μεγάλη επιχείρηση οπότε ο διορισμός του εμπειρογνώμονα είναι υποχρεωτικός, προβλέπεται και πάλι προθεσμία ενός (1) μήνα για την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής εμπειρογνώμονα.
- **Στάδιο 12ο:** Στην περίπτωση που διοριστεί εμπειρογνώμονας, είτε πρόκειται για μικρή είτε για μεγάλη επιχείρηση, υποβάλλεται από αυτόν εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από τον διορισμό του και κατόπιν της παραλαβής του συνόλου των απαιτούμενων εγγράφων, προς τον συντονιστή η έκθεση αξιολόγησης της βιωσιμότητας του οφειλέτη και το σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον του είχε ανατεθεί η εκπόνησή του.
- **Στάδιο 13ο:** Το σχέδιο αναδιάρθρωσης και η έκθεση βιωσιμότητας κοινοποιούνται από τον συντονιστή προς τον οφειλέτη και τους συμμετέχοντες πιστωτές και, αν πρόκειται για μεγάλη επιχείρηση, τίθεται προθεσμία δύο (2) μηνών από το χρονικό σημείο που έλαβε χώρα η τελευταία κοινοποίηση προκειμένου να ληφθεί απόφαση επί του σχεδίου αναδιάρθρωσης οφειλών ή να αποσταλούν αντιπροτάσεις από τους πιστωτές.
- **Στάδιο 14ο:** Από τον χρόνο που θα συγκεντρωθούν οι αντιπροτάσεις των πιστωτών, συζητούνται από κοινού και με τον οφειλέτη, και μπορούν να διατυπωθούν παρατηρήσεις από όλους εντός δεκαπέντε (15) ημερών.
- **Στάδιο 15ο:** Εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας ο οφειλέτης δηλώνει ποιά ή ποιες αντιπροτάσεις αποδέχεται και αυτές τίθενται σε ψηφοφορία. Υιοθετείται η αντιπρόταση που συγκεντρώνει το 60% του συνόλου των απαιτήσεων των συμμετεχόντων πιστωτών, στις οποίες πρέπει να περιλαμβάνεται το 40% των εμπραγμάτων ασφαλισμένων

απαιτήσεων. Εάν δεν υπάρχει αντιπρόταση, ή καμία δεν συγκεντρώνει την πλειοψηφία, ή το σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών που εκπονήθηκε από τον εμπειρογνώμονα δεν εγκρίθηκε από τον οφειλέτη, σε ψηφοφορία τίθεται η πρόταση του οφειλέτη που χρειάζεται και αυτή την ως άνω πλειοψηφία.

- **Στάδιο 16ο:** Υπογράφεται η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, εφόσον επιτευχθεί συμφωνία και με ηλεκτρονικά μέσα, διαφορετικά υπογράφεται πρακτικό αποτυχίας. Ο συντονιστής επιμελείται την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης.
- **Στάδιο 17ο:** Μετά την υπογραφή της συμβάσεως αναδιάρθρωσης ο οφειλέτης ή οποιοσδήποτε συμμετέχων πιστωτής μπορεί να ζητήσει από το Δικαστήριο (Πολυμελές Πρωτοδικείο, διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας) την επικύρωση της συμφωνίας. Ο χρόνος επικύρωσης θα πρέπει να μην υπερβεί, σύμφωνα με τον Νόμο, τους πέντε (5) μήνες (προσδιορισμός της συζήτησης της αίτησης εντός 2 μηνών από την κατάθεση και δημοσίευση της απόφασης του Δικαστηρίου εντός 3 μηνών από την ημερομηνία της συζήτησης).

Ακολουθεί η δικαστική επικύρωση.

7. Ποιες είναι οι αρμοδιότητες του συντονιστή στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών;

Ο συντονιστής πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Συντονιστών, αποτελεί ανεξάρτητο τρίτο, ο οποίος διορίζεται αυτοματοποιημένα από την Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., με βασική αρμοδιότητα τον συντονισμό και την πρόοδο της διαδικασίας. Ο συντονιστής έχει τις ακόλουθες βασικές αρμοδιότητες:

- Ελέγχει την πληρότητα της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων.
- Προσκαλεί τους πιστωτές να συμμετάσχουν στη διαδικασία, συντονίζει και επιμελείται την επικοινωνία του οφειλέτη και των πιστωτών στο πλαίσιο της διαδικασίας του εξωδικαστικού συμβιβασμού.
- Ελέγχει την επίτευξη των απαιτούμενων ποσοστών απαρτίας και πλειοψηφίας απαιτήσεων που απαιτεί ο Νόμος για την κατάρτιση συμφωνίας.
- Συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας, εφόσον αυτή αποβεί άκαρπη (λ.χ. επειδή δεν υπήρξε το απαιτούμενο ποσοστό απαρτίας).
- Μεριμνά για την υπογραφή της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών από την πλειοψηφία των πιστωτών και τον οφειλέτη.
- Παρέχει διαβεβαίωση ότι κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης των πιστωτών τηρήθηκαν οι διατάξεις του Νόμου και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων.

8. Ο Νόμος παρέχει στους πιστωτές το δικαίωμα να ζητήσουν από τον οφειλέτη πρόσθετες πληροφορίες ή πρόσθετα στοιχεία;

Ναι. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 11 του Ν. 4469/2017, κάθε πιστωτής έχει δικαίωμα να ζητήσει σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας πρόσθετα έγγραφα και στοιχεία από τον οφειλέτη, εφόσον αυτά σχετίζονται με τη διαπραγμάτευση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Όταν το αίτημα υποβάλλεται από πιστωτή που εκπροσωπεί ποσοστό των συνολικών απαιτήσεων κατά του οφειλέτη μεγαλύτερο του 25%, ο οφειλέτης δεν μπορεί να αρνηθεί. Αντίθετα, όταν το αίτημα υποβάλλεται από πιστωτή που εκπροσωπεί ποσοστό των συνολικών απαιτήσεων κατά του οφειλέτη μικρότερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), ο οφειλέτης μπορεί να αρνηθεί, εφόσον θεωρεί ότι κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων θα υποστεί ουσιώδη βλάβη, εφόσον από τα στοιχεία αυτά θα αποκαλυφθούν επιχειρηματικά του απόρρητα. Επί διαφωνίας, αποφασίζουν οι συμμετέχοντες πιστωτές με πλειοψηφία 60%. **Αν ο οφειλέτης αρνηθεί εκ νέου, η διαδικασία θεωρείται περαιωθείσα ως άκαρπη και ο συντονιστής συντάσσει πρακτικό αποτυχίας της διαδικασίας.**

Συνεπώς, η επιχείρηση είναι πάντοτε υποχρεωμένη να χορηγεί τα επιπλέον ζητούμενα στοιχεία αν το σχετικό αίτημα υποβληθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν ποσοστό μεγαλύτερο του 25% ή στην περίπτωση που δεν τίθενται ζητήματα προστασίας επιχειρηματικού απορρήτου, με μόνη προϋπόθεση ότι τα στοιχεία που ζητούνται σχετίζονται με τη διαδικασία διαπραγμάτευσης.

9. Προβλέπεται στο Νόμο αναστολή λήψης μέτρων ατομικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της περιουσίας του οφειλέτη;

Ναι. Εφόσον διαπιστωθεί η πληρότητα της αίτησης, από το χρονικό σημείο της αποστολής της πρόσκλησης συμμετοχής στη διαδικασία από τον συντονιστή στους πιστωτές και για διάστημα εβδομήντα (70) ημερών αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη (περιλαμβανομένης της εγγραφής προσημείωσης υποθήκης) για την ικανοποίηση των απαιτήσεων, των οποίων ζητείται η εξωδικαστική ρύθμιση, καθώς και η λήψη οποιουδήποτε ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη, εκτός αν με το μέτρο αυτό επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης ή εν γένει εξοπλισμού, η οποία δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει κίνδυνο απαξίωσης της επιχείρησης του οφειλέτη (βλ. άρθρο 13 παρ. 1 Ν. 4469/2017).

Η ως άνω αναστολή δύναται να παραταθεί για χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) επιπλέον μηνών, με την υποβολή αίτησης του οφειλέτη ενώπιον του Μονομελούς Πρωτοδικείου της έδρας του. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της αναστολής αποτελεί η συναίνεση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών, η οποία παρέχεται είτε εγγράφως, είτε προφορικά με δήλωσή τους στο ακροατήριο.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η ως άνω αναστολή αίρεται αυτοδικαίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i. η διαδικασία περαιωθεί ως άκαρπη είτε λόγω έλλειψης απαρτίας είτε για οποιονδήποτε άλλο λόγο, ή
- ii. ληφθεί σχετική απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των συμμετεχόντων πιστωτών.

Τέλος, σημειώνεται ότι κάθε πιστωτής δύναται να ζητήσει από το Μονομελές Πρωτοδικείο της περιφέρειας εντός της οποίας έχει έδρα ο οφειλέτης την πρόωρη παύση της αναστολής, εφόσον πιθανολογείται ότι η αναστολής εκτέλεσης θα επιφέρει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα πιστωτή. Αν την αίτηση συνυπογράψει η πλειοψηφία των πιστωτών, το δικάζον Δικαστήριο κάνει υποχρεωτικώς δεκτή την αίτηση.

Γ. Η κατάρτιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και οι κανόνες που τη διέπουν

---

1. Ποια είναι η απαραίτητη πλειοψηφία πιστωτών για την κατάρτιση σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών καταρτίζεται με βάση συγκεκριμένη πρόταση ρύθμισης που υποβάλλει ο οφειλέτης ή με βάση αντιπροτάσεις που υποβάλλουν οι πιστωτές. Για την έγκριση συγκεκριμένης πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται η σύμφωνη γνώμη ποσοστού τουλάχιστον 60% (3/5) επί του συνόλου των απαιτήσεων των συμμετεχόντων πιστωτών (δηλαδή μεταξύ των πιστωτών, που έχουν σχηματίσει απαρτία), στο οποίο συμπεριλαμβάνεται ποσοστό 40% (2/5) επί του συνόλου των απαιτήσεων που εξασφαλίζονται με ειδικό προνόμιο πάνω σε περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης

(υποθήκη, προσημείωση υποθήκης, ενέχυρο ή άλλο ειδικό προνόμιο) [βλ. άρθρο 8 παρ. 8 του Ν. 4469/2017, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παρ. 2 περ. ζ' & η']]. Αν εγκριθεί η πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών με τα παραπάνω ποσοστά πλειοψηφίας, η σχετική σύμβαση υπογράφεται μεταξύ του οφειλέτη και των συναινούντων πιστωτών.

2. Δεσμεύονται οι πιστωτές που διαφωνούν με τη συμφωνία αναδιάρθρωσης;

Αν η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών συγκεντρώσει την ανωτέρω πλειοψηφία (60%/40%) δεσμεύει όλους τους πιστωτές που έλαβαν μέρος στη διαδικασία, έστω και αν διαφώνησαν με την πρόταση ρύθμισης που ψηφίστηκε. Αν η σύμβαση στη συνέχεια επικυρωθεί από το Πολυμελές Πρωτοδικείο της έδρας του οφειλέτη, δεσμεύει όλους τους πιστωτές.

3. Προβλέπονται στο Νόμο κανόνες για τα ελάχιστα ποσά που πρέπει να λαμβάνει κάθε πιστωτής από τη συμφωνία αναδιάρθρωσης οφειλών;

Καταρχήν, ο οφειλέτης και η πλειοψηφία των πιστωτών μπορούν να διαμορφώσουν το περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης, καθορίζοντας ελεύθερα το περιεχόμενο της ρύθμισης. Επομένως, ισχύει η αρχή της συμβατικής ελευθερίας των συμβαλλομένων.

Ωστόσο, σύμφωνα με το Νόμο, οι όροι της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών δεν επιτρέπεται να φέρουν οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση, σε σύγκριση με αυτή που θα βρισκόταν σε περίπτωση αναγκαστικής ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Πρόκειται για την αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών. Η αρχή αυτή ισχύει τόσο για τους δανειστές που διαθέτουν κάποια εξασφάλιση (υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο), όσο και για τους ανεξασφάλιστους πιστωτές. Για τον έλεγχο εφαρμογής του συγκεκριμένου κανόνα, υπολογίζεται η αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και το ποσό που θα ελάμβανε κάθε πιστωτής στο πλαίσιο μιας υποθετικής διαδικασίας αναγκαστικής είσπραξης (πλειστηριασμού). Ως αξία ρευστοποίησης ορίζεται πάντα η εμπορική αξία του ακινήτου, διότι αυτή είναι η κατά το νόμο τιμή αναγκαστικής του εκποίησης. Το ανωτέρω ποσό θα πρέπει να καταβληθεί στον πιστωτή με κατάλληλους όρους αποπληρωμής, οι οποίοι θα τον φέρουν σε θέση συγκρίσιμη, και όχι δυσμενέστερη, σε σύγκριση με αυτή που θα βρισκόταν σε περίπτωση αναγκαστικής ρευστοποίησης του ακινήτου.

Αντίστοιχη θα πρέπει να είναι η ρύθμιση της συμφωνίας αναδιάρθρωσης οφειλών για τους πιστωτές που δεν διαθέτουν εμπράγματα εξασφάλιση. Συνεπώς, και οι ανεξασφάλιστοι πιστωτές θα πρέπει να λάβουν μέσω της συμφωνίας ό,τι θα εισέπρατταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των ακινήτων και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Για παράδειγμα, αν υποθεθεί ότι κάποιος ανεξασφάλιστος πιστωτής θα εισέπραττε 1.000 € από τον πλειστηριασμό του μοναδικού ακινήτου της επιχείρησης, το ποσό που θα πρέπει να λάβει από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών δεν πρέπει να υπολείπεται του παραπάνω ορίου (δηλ. των 1.000 €).

Ο Νόμος επεκτείνει την εφαρμογή της αρχής της μη χειροτέρευσης της θέσης του πιστωτή, έτσι ώστε να λαμβάνονται υπόψη και τα τυχόν περιουσιακά στοιχεία συνοφειλετών ή εγγυητών, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρον για τα χρέη της επιχείρησης. Έτσι, η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι πιστωτές θα λάβουν τουλάχιστον τα ποσά που θα ελάμβαναν σε περίπτωση αναγκαστικής ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων και των συνοφειλετών ή των εγγυητών.

Σημειώνεται ότι ως περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται όχι μόνο τα ακίνητα, αλλά τα πάσης φύσεως περιουσιακά δικαιώματα του οφειλέτη και των συνοφειλετών περιλαμβανομένων των τυχόν κινητών, τραπεζικών καταθέσεων (εσωτερικού και εξωτερικού), μετοχών (εισηγμένων και μη εισηγμένων), επενδυτικών προϊόντων κ.λ.π.

Τα τυχόν ποσά που μπορεί να καταβάλλει ο οφειλέτης ή/και οι συνοφειλέτες, πέραν της αξίας ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων των τελευταίων, με βάση την ικανότητα αποπληρωμής του θα κατανεμηθούν συμμετρως μεταξύ των πιστωτών, ανάλογα με το ποσοστό των απαιτήσεων που παραμένουν ανεξόφλητες (βλ. άρθρο 9 παρ. 2 περ. γ' Ν. 4469/2017). Για παράδειγμα, αν συμφωνηθεί ότι οφειλέτης, βάσει των προβλεπόμενων χρηματοροών της επιχείρησης, μπορεί να καταβάλλει στους πιστωτές του (πέραν της αξίας ρευστοποίησης περιουσιακών στοιχείων) το ποσό των 500.000 € σε βάθος πενταετίας, το ποσό αυτό θα διανεμηθεί συμμετρως μεταξύ των πιστωτών της επιχείρησης.

4. Προβλέπονται στο Νόμο ειδικές προϋποθέσεις για τη ρύθμιση οφειλών προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης;

Οποιαδήποτε συμφωνία ρύθμισης των χρεών της επιχείρησης προς το Ελληνικό Δημόσιο (που εκπροσωπείται στο πλαίσιο του παρόντος Νόμου από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, Α.Α.Δ.Ε.) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (που εκπροσωπούνται στο πλαίσιο του παρόντος Νόμου από το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Εισφορών, Κ.Ε.Α.Ο.) πρέπει να πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Δεν επιτρέπεται να προβλέπει την αποπληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο σε περισσότερες από 120 μηνιαίες δόσεις.
- Δεν μπορεί να προβλέπει την τμηματική αποπληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο ανά χρονικά διαστήματα που υπερβαίνουν το μήνα.
- Δεν επιτρέπεται να προβλέπει την καταβολή μηνιαίας δόσης μικρότερης των 50 €.
- Δεν επιτρέπεται να προβλέπει περίοδο χάριτος.
- Δεν επιτρέπεται να προβλέπει ικανοποίηση απαιτήσεων του με άλλα ανταλλάγματα, αντί χρηματικού ποσού.

Με την επιφύλαξη των ανωτέρω κανόνων και των λοιπών ρυθμίσεων του άρθρου 15 Ν. 4469/2017, το Ελληνικό Δημόσιο και οι Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης προβαίνουν επιπρεπτά σε αναδιάρθρωση των απαιτήσεών τους, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διαγραφής μέρους αυτών (βλ. άρθρο 15 παρ. 2 Ν. 4469/2017).

Ειδικότερους κανόνες περιλαμβάνει εν προκειμένω το άρθρο 15 παρ. 6 του Ν. 4469/2017 για συνολικό ποσό βασικής οφειλής προς το Δημόσιο που δεν ξεπερνά τις 20.000 €. Για το Ελληνικό Δημόσιο, ως «βασική οφειλή» νοείται το ποσό της οφειλής που αρχικά βεβαιώθηκε, χωρίς τους τόκους ή τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής που την επιβαρύνουν, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν. 4174/2013) ή τον Κ.Ε.Δ.Ε. (βλ. άρθρο 15 παρ. 12 Ν. 4469/2017). Εφόσον η βασική οφειλή δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000 €, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες (βλ. άρθρο 15 παρ. 6 Ν. 4469/2017):

- **για βασικές οφειλές έως 3.000 €**, η αποπληρωμή αυτών και των επ' αυτών προσαυξήσεων ή τόκων εκπρόθεσμης καταβολής θα γίνεται κατ' ανώτατο όριο σε 36 μηνιαίες δόσεις, με ελάχιστη μηνιαία δόση τα 50 € και χωρίς τη δυνατότητα διαγραφής κανενός ποσού,
- **για βασικές οφειλές από 3.000 € έως 20.000 €**, η αποπληρωμή αυτών και των επ' αυτών προσαυξήσεων ή τόκων εκπρόθεσμης καταβολής θα γίνεται κατ' ανώτατο όριο σε 120 μηνιαίες δόσεις, με ελάχιστη μηνιαία δόση τα 50 € και χωρίς τη δυνατότητα διαγραφής βασικής οφειλής.

Στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών που καταρτίζεται στο πλαίσιο του Ν. 4469/2017 εντάσσονται οφειλές προς τον Ε.Φ.Κ.Α. που γεννήθηκαν μέχρι 31.12.2016 και είναι κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης βεβαιωμένες σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) και τον άρθρο 101 Ν. 4172/2013, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι προσαυξήσεις ή τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής. Επιπλέον, ο Νόμος περιέχει εν μέρει διαφορετικές ρυθμίσεις, ανάλογα με το αν το χρέος υφίσταται προς το Δημόσιο ή προς Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης, λαμβάνοντας υπόψη τον ειδικότερο χαρακτήρα κάθε φορέα.

Υφιστάμενες ρυθμίσεις οφειλών προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τους Ν. 4152/2013, Ν. 4174/2013, Ν. 4305/2014 και Ν. 4321/2015, εντάσσονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης οφειλών όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έγκρισης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών. Η τροποποίηση των ανωτέρω ρυθμίσεων είναι μόνο κατ' εξαίρεση επιτρεπτή, στο βαθμό που η εφαρμογή τους καθιστά αδύνατη, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική ικανότητα αποπληρωμής του, την αναδιάρθρωση των οφειλών του αιτούντος προς τους λοιπούς πιστωτές του, χωρίς αυτοί να περιέλθουν σε χειρότερη οικονομική θέση από εκείνη στην οποία θα βρίσκονταν σε περίπτωση ρευστοποίησης στο πλαίσιο διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης. Η τροποποίηση επί των υφιστάμενων ρυθμίσεων πραγματοποιείται με αύξηση του αριθμού των μηνιαίων δόσεων, οι οποίες δεν μπορούν, ωστόσο, να ξεπερνούν το ανώτατο όριο των 120 δόσεων.

5. Προβλέπεται ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο για την αντιπρόταση που υποβάλλει ο πιστωτής στο πλαίσιο της διαδικασίας διαπραγμάτευσης;

Ναι. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 5 του Ν. 4469/2017, η αντιπρόταση του πιστωτή πρέπει να περιέχει τουλάχιστον:

- Βασικά συμπεράσματα σχετικά με τη βιωσιμότητα της επιχείρησης του οφειλέτη.
- Την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και των συνοφειλέτων που τυχόν έχουν συνυποβάλει την αίτηση από κοινού με τον οφειλέτη, εφόσον ο πιστωτής που υποβάλλει την αντιπρόταση δεν συναινεί με την αξία ρευστοποίησης που έχει δηλωθεί από τον οφειλέτη και τους συνοφειλέτες.
- Τα ποσά που προτείνεται να καταβάλει ο οφειλέτης για την αποπληρωμή των οφειλών του, καθώς και το ποσό που προτείνεται να καταβάλουν οι συνοφειλέτες που έχουν συνυποβάλει αίτηση για την αποπληρωμή των οφειλών για τις οποίες ευθύνονται, εφόσον ο πιστωτής που υποβάλλει την αντιπρόταση δεν συναινεί με τα ποσά που προτάθηκαν από τον οφειλέτη και τους συνοφειλέτες.
- Το συνολικό ποσό που πρέπει να πληρωθεί σε κάθε πιστωτή με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών και τους λοιπούς κανόνες του άρθρου 9 Ν. 4469/2017, καθώς και τους υποχρεωτικούς κανόνες για τη ρύθμιση των οφειλών προς δημόσιους φορείς βάσει του άρθρου 15 Ν. 4469/2017. Μάλιστα, το άρθρο 8 παρ. 5 περ. δ' Ν. 4469/2017 ορίζει ότι στην αντιπρόταση του πιστωτή πρέπει να επισυνάπτεται πίνακας κατάταξης για τη διανομή των ανωτέρω ποσών.

6. Ποια είναι τα αποτελέσματα της σύμβασης αναδιάρθρωσης για τους εγγυητές;

Το άρθρο 9 παρ. 5 του Ν. 4469/2017 ορίζει τα ακόλουθα:

«Κάθε ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών ευνοϊκή για τον οφειλέτη ισχύει υπέρ κάθε συνοφειλέτη, μη εγγυητή, που έχει συνυποβάλει αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 4, και υπέρ κάθε εγγυητή που έχει παράσχει εγγύηση για ρυθμιζόμενη με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών απαίτηση».

Με την ανωτέρω διάταξη, ορίζεται ότι κάθε ευνοϊκή ρύθμιση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών (λ.χ. απομείωση, επιμήκυνση, παράταση αποπληρωμής) ισχύει και για τον εγγυητή. Εμμέσως, η διάταξη επιβεβαιώνει ότι η εγγύηση ακολουθεί πλέον τη ρυθμισμένη απαίτηση, όπως διαμορφώθηκε με τους όρους της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών.

Ο πιστωτής, προκειμένου να διατηρήσει τα δικαιώματά του κατά του εγγυητή μπορεί να επιλέξει να μην συμμετάσχει στη σύμβαση, εάν ο εγγυητής δεν έχει συνυποβάλει την αίτηση. Σύμφωνα με τη ρύθμιση του Νόμου (άρθρο 4 παρ. 3 Ν. 4469/2017) η σύμβαση αναδιάρθρωσης ισχύει υπέρ του εγγυητή μόνον εφόσον η πλειοψηφία των πιστωτών, έναντι των οποίων ευθύνονται οι εγγυητές, έχει συναινέσει στην έναρξη της διαδικασίας, ακόμα και χωρίς τη συνυποβολή αίτησης εκ μέρους των εγγυητών. Ως «συνοφειλέτες» θεωρούνται πάντα και οι εγγυητές, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 εδ. γ' Ν. 4469/2017.

Σύμφωνα, συνεπώς, με τα παραπάνω, προϋπόθεση για να υπάρξει ευνοϊκή ρύθμιση υπέρ του εγγυητή που δεν έχει συνυποβάλει την αίτηση είναι η παροχή συναίνεσης από την πλειοψηφία των απαιτήσεων που ασφαλίζονται με την εγγύηση. Αν δεν υπάρξει τέτοια συναίνεση, η απαίτηση **δεν ρυθμίζεται** με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης όχι μόνο έναντι του εγγυητή, αλλά και έναντι του οφειλέτη. Αυτό σημαίνει ότι η συγκεκριμένη απαίτηση: **(α)** δεν προσμετράται στο σχηματισμό απαρτίας, **(β)** δεν εμπίπτει στην αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, **(γ)** δεν αποτελεί περιεχόμενο της σύμβασης αναδιάρθρωσης.

7. Ποιες είναι οι συνέπειες σε περίπτωση μη τήρησης της συμφωνίας αναδιάρθρωσης οφειλών από την επιχείρηση;

Σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 8 του Ν. 4469/2017, η δικαστική απόφαση που επικυρώνει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης αποτελεί εκτελεστό τίτλο για την απαίτηση του πιστωτή, όπως η τελευταία ρυθμίζεται ή αναδιαρθρώνεται στο πλαίσιο της διαδικασίας του εξωδικαστικού μηχανισμού (και υπό την προϋπόθεση ότι από τη δικαστική απόφαση προκύπτει η ποσότητα και η ποιότητα της παροχής του οφειλέτη). Κατά συνέπεια, αν ο οφειλέτης δεν φανεί συνεπής στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης, είναι δυνατή η επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης, χωρίς να απαιτείται η έκδοση διαταγής πληρωμής ή η έναρξη δικαστικής διαδικασίας σε βάρος του για την επιδίκαση της απαίτησης.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Ν. 4469/2017, αν ο οφειλέτης δεν καταβάλει προς οποιονδήποτε πιστωτή τα ποσά που οφείλονται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των ενενήντα (90) ημερών, ο πιστωτής δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση της συμφωνίας ως προς όλους, καταθέτοντας αίτηση στο δικαστήριο που επικύρωσε τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Αν η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών δεν έχει επικυρωθεί, η αίτηση ακύρωσης κατατίθεται στο Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης. Με την ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών αναβιώνουν οι απαιτήσεις των πιστωτών κατά του οφειλέτη και των συνοφειλετών, ως είχαν πριν από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. Ποσά που καταβλήθηκαν σε εκτέλεση της σύμβασης αναδιάρθρωσης αφαιρούνται από τις απαιτήσεις που αναβίωσαν.

Αναφορικά με τις ρυθμισμένες οφειλές προς το Δημόσιο, σημειώνεται ότι μη καταβολή προς αυτό ποσών που ισούνται με το άθροισμα τριών (3) μηνιαίων δόσεων οδηγεί σε ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών.

Τέλος, η ακύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών αποτελεί μαχητό τεκμήριο για την παύση πληρωμών του οφειλέτη. Συνεπώς, ο τελευταίος θα μπορεί πλέον να κηρυχθεί σε κατάσταση πτώχευσης, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση από πιστωτή ή πιστωτές της επιχείρησης.

8. Προβλέπεται στο Νόμο διαδικασία επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Στο Νόμο προβλέπεται προαιρετική διαδικασία δικαστικής επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, που εκκινεί με πρωτοβουλία του οφειλέτη ή συμμετέχοντα πιστωτή και την κατάθεση σχετικής αίτησης στο Πολυμελές Πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου έχει έδρα ο οφειλέτης. Πάντως, η δικαστική επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών είναι απαραίτητη για να επέλθει η νομική δέσμευση των μη συμβαλλόμενων πιστωτών. Η υπόθεση εκδικάζεται κατά τις διατάξεις της εκούσιας δικαιοδοσίας. Πάντως, όπως υπογραμμίζεται και στην αιτιολογική έκθεση του νόμου ανεξάρτητα από τη διαδικασία δικαστικής επικύρωσης, ο οφειλέτης είναι υποχρεωμένος να ανταποκριθεί στους όρους της ρύθμισης αμέσως μετά την υπογραφή της συμβάσεως.

Με την κατάθεση της αίτησης συνυποβάλλονται στη γραμματεία του Δικαστηρίου τα ακόλουθα διαδικαστικά έγγραφα της εξωδικαστικής διαδικασίας:

- i. Αντίγραφο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών.
- ii. Πρακτικό περαίωσης της διαδικασίας, το οποίο συντάσσεται από τον συντονιστή (βλ. άρθρο 8 παρ. 16 Ν. 4469/2017).
- iii. Αποδεικτικά της κλήτευσης των πιστωτών, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 7.
- iv. Αντίγραφο της αίτησης του οφειλέτη για την υπαγωγή του στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού, μαζί με το σύνολο των συνοδευτικών της εγγράφων, καθώς και όσων εγγράφων προσκομίσθηκαν στη συνέχεια κατόπιν αιτήματος συμμετεχόντων στη διαδικασία πιστωτών.
- v. Έκθεση αξιολόγησης της βιωσιμότητας του οφειλέτη, αν έχει εκπονηθεί.
- vi. Ενστάσεις των συμμετεχόντων πιστωτών που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Σημειώνεται ότι οποιοσδήποτε θεμελιώνει έννομο συμφέρον μπορεί να λάβει από τη γραμματεία του Δικαστηρίου αντίγραφο της κατατεθείσας αίτησης επικύρωσης και των ανωτέρω συνοδευτικών της εγγράφων. Συνεπώς, τα στοιχεία αυτά μπορούν να ελεγχθούν και από μη συμβαλλόμενους στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών πιστωτές.

Η έκταση του ελέγχου της συμφωνίας που ασκείται από το Δικαστήριο είναι περιορισμένη και δεν εκτείνεται σε έλεγχο σκοπιμότητας. Στο Νόμο καθορίζονται ρητά οι περιπτώσεις που εκδίδεται απορριπτική απόφαση από το Δικαστήριο ως ακολούθως (βλ. άρθρο 12 παρ. 6 Ν. 4469/2017):

- i. Παραβίαση των υποχρεωτικών κανόνων που προβλέπονται στα άρθρα 9 και 15 του Νόμου.
- ii. Παραβίαση λοιπών κανόνων της διαδικασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η βλάβη που προκλήθηκε από την εν λόγω παραβίαση σε συμμετέχοντα ή μη συμμετέχοντα πιστωτή δεν μπορεί να αποκατασταθεί με άλλο τρόπο.
- iii. Μη κλήτευση στη διαδικασία διαπραγμάτευσης πιστωτών οι απαιτήσεις των οποίων αντιστοιχούν σε ποσοστό απαιτήσεων ικανό να ανατρέψει τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών.
- iv. Σε περίπτωση που αποδεικνύεται ότι ο οφειλέτης δεν εκπληρώνει τις χρηματικές υποχρεώσεις του, όπως αυτές καθορίζονται στην υπό επικύρωση σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.
- v. Σε περίπτωση που μη συμβαλλόμενοι πιστωτές αμφισβητούν το ποσό της απαίτησής τους, όπως αυτό έχει προσδιοριστεί από τον οφειλέτη, τον συντονιστή ή τον εμπειρογνώμονα, και προκύπτει ότι το μέρος της απαίτησης που αμφισβητείται αντιστοιχεί σε ποσοστό επί του συνόλου των απαιτήσεων ικανό να ανατρέψει τη σύναψη της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και αποδεικνύεται εκ μέρους του Δικαστηρίου η βασιμότητα της αξίωσης του πιστωτή σε ό,τι αφορά στο αμφισβητούμενο αυτής.

Αν δεν συντρέχει κάποια εκ των ανωτέρω περιπτώσεων, η σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών επικυρώνεται από το Δικαστήριο. Η απόφαση για την επικύρωση αποτελεί τίτλο εκτελεστό, καταλαμβάνει το σύνολο των απαιτήσεων του οφειλέτη που ρυθμίζονται με τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και δεσμεύει τον οφειλέτη και το σύνολο των πιστωτών, ανεξαρτήτως συμμετοχής τους στη διαδικασία διαπραγμάτευσης ή στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

Τέλος, αναφορικά με το χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επικύρωσης προβλέπεται ότι η συζήτηση της αίτησης για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών προσδιορίζεται εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεση της αίτησης και η απόφαση του Δικαστηρίου δημοσιεύεται εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία της συζήτησης (βλ. άρθρο 12 παρ. 4 Ν. 4469/2017).

9. Προβλέπεται στο Νόμο αναστολή λήψης μέτρων ατομικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά της περιουσίας του οφειλέτη μετά την κατάθεση της αίτησης για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών;

Ναι. Από το χρονικό σημείο της κατάθεσης της αίτησης για την επικύρωση της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών και εωσότου εκδοθεί η σχετική απόφαση από το αρμόδιο Δικαστήριο αναστέλλονται αυτοδικαίως τα μέτρα, εκκρεμή ή μη, ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη για την ικανοποίηση απαιτήσεων που αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης στο πλαίσιο της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών (βλ. άρθρο 12 παρ. 3 Ν. 4469/2017).

Μόνη εξαίρεση από την ανωτέρω αναστολή αποτελεί η περίπτωση κατά την οποία η λήψη ασφαλιστικού μέτρου κατά του οφειλέτη προβλέπεται στην ίδια τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών (λ.χ. εγγραφή προσημείωσης υποθήκης), καθώς και η περίπτωση κατά την οποία με τη λήψη του ασφαλιστικού μέτρου επιδιώκεται η αποτροπή της απομάκρυνσης ή αφαίρεσης ή μετακίνησης κινητών πραγμάτων της επιχείρησης, η οποία δεν έχει συμφωνηθεί και ενέχει τον κίνδυνο απαξίωσής της. Στις ανωτέρω περιπτώσεις είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτή η λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Τέλος, αναφορικά με τις περιπτώσεις εκκρεμούς διαδικασίας διοικητικής ή αναγκαστικής εκτέλεσης προβλέπεται ότι το ανασταλτικό αποτέλεσμα δεν επέρχεται με μόνη την κατάθεση της αίτησης επικύρωσης της σύμβασης αναδιάρθρωσης οφειλών, αλλά με την κοινοποίηση στα όργανα εκτέλεσης της εν λόγω αίτησης.